

Přepis diskuse – neprošel jazykovou a obsahovou kontrolou.

1. Promyslet jakým způsobem jít ke kořenům a udělat restart, oživit, zjistit, co je nového?

Cíle PPRŠ navázané na POPRY, nové uvažování, příležitost pro mentory.

Radek: my jsme si dali, že do r. 2020 a poté to беру, že se vyhodnotí a udělají se nějak automaticky, nové PPRŠ, já slyším, že si říkáte, no my to asi uděláme a já si říkám, co mě tam nedochází.

To je otázka co visí ve vzduchu a co nám nedochází – jak naložit s tím upgradem PPRŠ, uvažovat o jiných cílech, není to o tom, že to překlopíme na dalších 5 let ... to my nevíme ... Znovu se vrátit zda je to správně, zda cíle směřují.

My si také mysleli, ale stejně jsme každý rok přehodnocovali, jelikož my neviděli na r. 2020.

Za rok si ho tedy změňme za matematicky, pak třeba enviromentální ...ale nikdy nebudeme mít ten cílový stav, který jsme si na začátku nastavili.

Je třeba se znovu k tomu vrátit, jmenovat si cíle projektu, znovu vytvořit takové aktivity, aby si to všichni zvědomili.

Já myslím, že každý jsme přistupovali k volbě cílů různě. My (ZŠ Kunratice) jsme měli na rok, některé se převalují, převalovali po celou dobu ... to ale není cíl ... ale oblasti ... ty jsme převalovali a ten cíl jsme tvořili vždy na ten 1 rok, ale některé oblasti vyčpěli, nebo jsme zjistili, že to byla možná slepá ulička, že tudy se nedá jít a tak jsme tu oblast opustili např. zdravý životní styl.

Dovedu si představit, že se vrátíme k tomu, že se můžeme znovu podívat na celé období těch jednotlivých cílů v těch jednotlivých oblastech a bylo by velmi zajímavé, co to se všemi udělá. Nikdo se asi moc nedívá zpět, kolegové určitě, co vše si stanovovali, tak co to udělá, zda nás to někam povede ve stanovení dalších cílů.

My si také držíme oblasti, některé opouštíme, některé chceme ponechat. Nad čím přemýšlíme je jak vlastně vtáhnout učitele hodně silně k evaluaci cílů, aby nešlo o formálnost, ale abychom opravdu vyhodnocovali, co děti dělají, aby to sloužilo jako nástroj k vyladování učení od toho teď směrem do budoucna. Jak s tím naložit, promyslet proces, či třeba nově vymysleli, v této chvíli fakt nevíme, jak o tom přemýšlet abychom uvažovali o cílech, které jsou reálné, dokladovatelné, ke kterým se učitelé mohou vztahovat, ale na nichž můžeme dělat ty posuny. Mám pocit, že za těch 5 let jsme v nějakém formalizovaném procesu, který ale zcela neslouží. My chceme něco, ale nevíme co.

Včera jsme se bavili o restartu PPRŠ, vzešlo to, že lídři potřebují nejen vyhodnocovat formálně, ale je třeba, aby rezonoval nějaký neklid, aby se PPRŠ zefektivnilo, nejsem si jist, že jde plánovat 5ti leté období. V tom kontextu lídři, kteří jsou v tom neklidu, by se měli podílet na tom novém vytváření podmětů.

Hanka: vše se děje v nějakém kontextu, který má zásadní vliv, když se díváme na ten detail, tak se na to pak díváme jinak, je třeba si říct, zda máme ty rámce. Ráda bych vizualizovala. Problém je, když krátkodobé cíle převládají tu naši vizi.

Mě se zdá, že jsou 2 věci. 1. je ta, o které jsme se bavili na hodnotícím výjezdu – tj. kam míříme – otázky, zda si říkám, kam mířím za 5 let...je třeba si ujasnit, kam míříme ale na úrovni té vize. Na mém schématu jsou pak takové náznaky cesty, kterou můžu k tomu, kam mířím jít, protože nevím, roluji to před sebou, ta cesta není přímá, vždy si v nějakém bodě říkám, kde jsem a kudy dál. Kde jsem ... je vždy k tomu kam mířím. Vždy si říkám kudy dál a vždy mám na myšleno kudy dál k té vizi, je jasné, že jsem schopna udělat pouze malinkatý krůček, vždy je nějaké rozcestí, já se rozhodnu, vyberu ten krok a jdu dopředu ... a nebo se může stát, že jsem zvolila špatně a půjdu dozadu ... a nebo stagnuji. 2. rámec se týká toho, jak my jako učitelé se zlepšujeme, jak si odpovídám na otázku, kde jsem, jak ta vize se má týkat toho kam mířím s těma dětma, tak to kde jsem, se ptá, kde jsem s těma dětma jako škola. Schéma se odvíjí od těch vzdělávacích cílů, to co má to dítě umět a cyklus pak může začít kdykoliv, naplánujeme si výuku, můžeme si vyhodnotit stav těch dětí vzhledem k cílům – kde jsme, míněno kde jsme s těma dětma, kde jsou děti. Já to zjistím, kde jsou a odvinu od toho potřeby učitele, že to co se má ten učitel naučit se odvíjí od toho, jak se nám daří s dětma posouvat, to se neodvíjí od toho, že přišel projekt kolegiální podpora, ten mi má pomoci, ale nemá být podnět, že něco budu dělat...V každém kroku potřebujeme nějakého experta, kdo nám pomůže, tomu zda jsem schopná se na to napojit nebo ne.

Učitel se něco naučí, v dalším kroku něco zavádí a poté zjišťuje dopady na učení dětí. Cykličnost je jasná – máme cíle – naučíme se to – zavádíme – zjistíme, zda to pomohlo na těch výkonech dětí...a jedem znova...toto jsou cykly a měly by být, ve kterých se pohybují POPRY, PPRŠ, neměly by nás řídit ty vnější okolnosti, ty nás řídí celých 25 let.

Aleš: když nemáme takový funkční model, to co nám někdo předkládá z vnějšku, tak můžeme zůstat v té naší schránce a je to takový ten učitel co má zkonstatelný styl 30 let stejný a my mu tam něco vneseme...to, kam míříme, nebude vidět pokud, ten člověk nebude chtít s tím cokoliv dělat.

Když jsou to učitelé, kteří se nesetkali s jinou alternativou, tak moc potřebují si napřed osahat, že to vůbec nějak zvládnou. První fáze je, že vezmu něco, co s ním zarezonuje, zkusí to, zjistí, že se mu nezhroutí výuka, že to zvládne, to je první fáze ale nesmíme na tom stavět.

Jsou to schémata. Má to riziko, že něco mě potřebuje přesvědčit skrze nějaký postup, že oni to můžou zvládnout. Přijela jsem do jedné školy kde měly za sebou 80 h kurz kritického myšlení, přijela jsem na 2 dny, kurz skončil cca 9 měsíců předtím než jsem přijela, oni chtěli další metody které budou fakt fungovat, začali vyjmenovat 80 metod kritického myšlení, ale říkali no jo ale toto nefunguje...můžeme věnovat, co se musí stát v té škole aby to mohlo fungovat, oni byli rozčilení, že jim nedají další metodu...Oni pouze zkouší další metody, je to zábavné pro děti – na té úrovni zůstávají...ale to je začátek, pak musíme jít k tomu zda to má dopad na učení dětí.

Učitelé neví, k čemu jim to bude, vidí to všeobecně, že je to zpestření, tam to klesne, pak je problém vést k tomu, aby v těch POPRech si nedávali, že projdou kurzem kritického myšlení, ale k čemu jim to bude. Oni to neví. Pro mne je pak otázka, zda pak není lepší, že až si to vyzkouší, tak se dál můžeme možná bavit o tom, jaký byl cíl...To je další otázka, měli bychom se bavit o žákovských cílech, o rozvoji...

Vítek: my jsme co se týká učitel a sborů každý někde, rozvírají se nůžky, nějaká skupina která je třeba více motivovaná, se oddaluje té jiné části sboru, to je dle mne závažný problém, ohrožení co by mohlo gradovat. Mě se zdá, že je dobré, aby mohlo dojít ke sladování, rozvoj těch vyspělejších, ale prostor i pro ty méně aktivní, hledat vzdělávací cíle, které jsou v zóně rozvoje učitelů, ale aby mělo dopad na změny v učení. Já musím pojmenovat to, kde jsem, rozumím tomu, co dělám ve vyučovací hodině.

Hanka: je třeba si ale říkat kde jsem na té cestě, kam chci jít.

Vítek: neumím z mého učení rozpoznat, na co se mám zaměřit, abych zlepšil výsledek dětí, mohu si sebehodnotit psaní esejí, vidím na pracích, že děti píšou, má to nějakou kvalitu, je to různorodé, možná tím, že děti nerozumí zadání tj. musím znesrozumitelnit to zadání, budou na různých situacích si zkoušet tyto činnosti. Možná zde vzniká potřeba, že já se musím spojit např. s češtináři, zapíší se do kurzu psaní esejí. My si něco často představujeme i ten výsledek, ale ne vždy k tomu výsledku dojdeme. My si na to připravujeme na závěrečnou esej, děláme cvičení, já mám pocit, že je vedu, až ten výsledek 3.esaje mi řekne, děti jsem dostal, tam kam chci nebo ne. To by bylo dobré, protože v té chvíli já jsem pak schopen identifikovat tu svou vzdělávací potřebu a příští rok jeden z mých cílů bude zaměřen právě na toto.

Olga: jak by konkrétně tedy vypadal ten jeho cíl naformulovaný do POPRu? Kolikrát tedy nevím jak s tím učitelem dojít k tomu, abychom si řekli, jaký ten cíl má být. Jestliže mi učitel na tom, že mi řekne, co děti budou umět, jaký si myslí, že bude výsledek, tak si myslím, že ten cíl, který si dal pro sebe, je v pořádku. Je těžké kdy pak něco vezme ty cizí POPRY, ale já nemohu říct, zda je to dobře, jak to mají napsaní ti lidé, kteří mají POPRY napsané od Vítky nebo Jitky, protože já neslyším to vše, o čem si povídáme při těch rozhovorech

Hanka: musíme mířit k nějaké jednotnosti. Některých cílů chceme, aby dosáhly všechny děti. Je něco co by mělo být srozumitelné všem, jsou tu cíle, po kterých jdeme všichni, pak jsou tu další cíle, po kterých může jít jen ten učitel.

Pochybnost mám takovou, že my na úrovni žáků přemýšlíme v horizontu na úrovni lekcí, ale na úrovni POPRU o sobě takto nepřemýšlíme vůbec, to je to co pak definuje to, jak si já ten cíl vůbec stanovuji. Kdybych se ptala, co se já musím učit, aby mé děti dosáhly toho, co chci, pak se ten cíl musí formulovat i na úrovni nějaké mé dovednosti. Pak se učitel učí nějakou dovednost. Nedaří se mi posouvat to přemýšlení, že já se učím nějakou dovednost, stejně tak i když přemýšlím o tom, co chci (kolegiální spolupráce,...), že se zaměřujeme na nějaké formy něčeho, co by mi mělo posloužit, aby se zlepšilo učení dětí, tak vidím v POPRech nějaké postupy, nástroje, na to zaměřuji pozornost, ale ne na to vlastní učení...jak s tím začít pracovat abychom to přemýšlení překlátili až sem?

Aleš: náročné je pro mne stanovovat si vlastní cíle, to ani sám neumím, bez toho, že mi někdo pomáhá a provádí mě tím. Př. Chci, aby žáci si uměli stanovit své vlastní cíle, uměli je vyhodnocovat, dát sebereflexi, chci tomu využívat formativní hodnocení. Ale já nevidím ty kroky, které tam jsou dál, takže když si myslím, že konečně už něco dělám a mířím k cíli, tak přijde někdo další, kdo mi řekne, že to vlastně není ten cíl, ale ukáže mi ten krok, já v tu chvíli ale nepoznám, že to není to správné ... kde jsem a najít ten další krok kudy dál mi pomůže někdo z vnějšku a ukáže další cestu ...

Hanka: vždy když nevím, tak si musím někoho najít experta, kolegu...Kam dohlédnu já, je něco takového co musíme udělat, čemu musíme porozumět. Cíle učení pro ty děti to není na nás, ty zdroje cílů učení jsou mnohé – státní, cíle komunity,

konkrétního učitele, oboru...je to složitá kategorie. Logické by bylo, že když jsme ve veřejné škole, tak by bylo logické, že stát si říká, co po nás chce, on si o to říká ve formě RVP. Není to žádná sláva, je to 12 let staré. Z mého hlediska je nejhorší, že nemáme cíle pro děti nebo máme, ale roztržité. To byl důvod, proč jsme se pustili do kontinua, kdy jsme zjistili, že nemáme ty cíle. Řešení by bylo nějaký malý počet dostatečně hutných cílů, a ať už si učitelé k nim jdou, jak chtějí. Nabízí se, že to někde pučíme ze zahraničí a zjistíme, zda by to u nás fungovalo, možná by nám to posloužilo k tomu odrazit se, ale je zde riziko odlišnosti kultur,....Nerada to říkám, ale zda bychom neměli uvažovat o těch testech close – zpětnovazební, ne monitorovací testy.

Vítek: kdyby byly využívány ke stanovování cílů, tak by to mohlo pomoci. Ty testy by neměly být informace pro ostatní, ale pouze pro tu školu. Musí to být s cílem, že to má pomoci té škole identifikovat.

Rámce máme v těch našich hodnotách

Jak vypadá cílových stav stanovených cílů, které cíle pomáhají při sladování?

O co se můžeme opřít – pro smyslové lidi.

Olga: Mohlo by být ještě jiskření – otázky, které nás znepokojují či jsou zajímavé a jsou do budoucna...

- Toto je mimořádná příležitost k vyjasňování si věcí, které nás znepokojují – vzdělávací cíle ve vazbě na podporu a vůbec celý ten rámec toho co chceme dělat a děláme. Děkuji za ní, budu ráda, kdybychom tuto platformu nějak oživil. Myslím, že cíle by mohli být tím, co by to odstartovalo, Poté navázat další věci, které nás třeba znepokojují.
- Hanka: co vytvořit nějaké kurikulum PŠÚ
- Vítek: Jak rychle ošetřit např. příchod dítěte z dětského domova do jiného prostředí – je třeba mít ambici něco ho naučit, ale hlavně ho motivovat
- Hanka: škola na ty svá specifika by měla mít nějaké strategie, je třeba si na to sednou a říct si např. přijde nové dítě co dělat,... záleží na kultuře školy, pokud je silná, tak to dítě vcucne do sebe. Myslím, že když učitel věří, že to dítě může, vysílá energii, tak to dítě bude i samo sobě věřit, že to dokáže
- Modelový příklad: na nových čtenářských školách se stalo, že 20% vcuclo 80%, že ta kultura je tak silná, že vtahuje ostatní.
- Olga: to funguje i tady na síti pilotních škol, to je to samé.
- Leona: Existuje něco, co bychom těm našim kolegům v této chvíli přenést, je to pro nás velmi důležité, ale i jim by bylo dobré, aby vyvolalo pro ně přemýšlení, co jsme zde páchali. Za mně bych uvažovala, kdybychom vygenerovali něco, co bychom mohli přenést.
- Olga: přemýšlím o tom od včera, nevím, ale zda jsme schopni (já tedy ne, možná za podpory všech), určitě by něco mělo zaznít, co jsme dělali. Myslíte, že bychom mohli teda věnovat čas tomu, abychom dali nějaký závěr toho našeho setkání?
- Pro mne je velmi důležité vykládání na tom schématu od Hanky, to je vše nutné probrat s našimi lidrama, pak to přenést na celý sbor, když to vše neprojedeme, nepochopí, jak to musí být propojené...myslím, že je to odpověď, proč se nám nedaří některé věci a ty POPRY vypadají, jak vypadají. To vše sice víme, ale jak to vidím před sebou, tak to ti lidé neví, ta vizualizace je perfektní.
- Cyklus profesního růstu
- **Vítek: Společné je, a v čem panuje shoda, že podpora lídrů by měla směřovat k tomu, jak učitel učí a současně přitom dochází ke zlepšování dětí, čili jak je v tom podpořit, to je výstup, co říká, na to má smysl se zaměřit. To si odnáším jako hlavní sdělení – o čem přemýšlet, co se pokouším zavádět. Je to velký proces a hledání té cesty...**